

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 14CoP/87/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1317215935
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Foltán
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1317215935.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Foltána a sudcov JUDr. Ľubomíra Bundzela a JUDr. Kristíny Srnkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor sociálnych vecí a rodiny, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa matky C. A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XXX F., G., toho času H. XX, G., zastúpenej advokátkou JUDr. Denisou Jánošíkovou, Klincová 37, Bratislava, a otca B. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. XXX F., G., zastúpeného advokátom JUDr. Andrejom Garom, Štefánikova 14, Bratislava, za účasti Krajskej prokuratúry Bratislava, v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, o odvolaniach oboch rodičov proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III č. k. 37P/212/2017 – 1552 zo dňa 28.09.2021 v spojení s opravným uznesením č.k. 37P/212/2017-1576 zo dňa 25.11.2021, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením zo dňa 25.11.2021 v časti rozhodnutia o výživnom mení tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej A. B., nar. X.X.XXXX sumou 300 eur mesačne za obdobie od 8.8.2017 do 31.8.2020 a sumou 400 eur mesačne počnúc dňom 1.9.2020, vždy do 15 dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletej.

II. Zročné výživné za obdobie od 8.8.2017 do 28.9.2021 v sume 9.525,30 eur sa otcovi povoľuje splácať v splátkach po 200 eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok.

III. Vo zvyšnej odvolaní napadnutej časti sa rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom zo dňa 28.09.2021 súd prvej inštancie výrokom I. zveril maloletú A. B. do osobnej starostlivosti matky, výrokom II. rozhodol, že obaja rodičia budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, výrokom III. zaviazal otca prispievať na výživu maloletej sumou 200 eur mesačne, ktorú sumu je otec povinný zasielať k rukám matky maloletej vždy do 15-dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 8.8.2017 do 31.8.2020, výrokom IV. zaviazal otca prispievať na výživu maloletej sumou 350 eur mesačne, ktorú sumu je otec povinný zasielať k rukám matky maloletej vždy do 15-dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 1.9.2020, výrokom V. rozhodol tak, že ročné výživné za obdobie od 08.08.2017 do 28.9.2021 vo výške 5.963,00 eur otcovi povolil splácať v 100,- eurových mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok, a výrokom VI. upravil styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou - v každom párnom kalendárnom týždni v čase od štvrtka od 15,00 hod. do nedele do 18,30 hod., s výnimkou sviatkov a prázdnin, v každom nepárnom kalendárnom týždni v čase od utorka od 15,00 hod. do stredy do 18,30 hod., s výnimkou sviatkov a prázdnin, v každom kalendárnom roku počas letných školských prázdnin od 01.07. od 10,00 hod. do 15.7. do 18,00 hod., a

od 01.08. od 10,00 hod. do 15.8. do 18,00 hod., v každom párnom kalendárnom roku počas vianočných prázdnin v čase od posledného dňa školského vyučovania od 15,30 hod. do 29.12. do 18,00 hod. v každom nepárnom kalendárnom roku počas vianočných prázdnin v čase od 29.12. od 18,00 hod. do 06.01. nasledujúceho roka do 18,00 hod., v každom párnom kalendárnom roku počas jarných prázdnin vyhlásených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky v čase od prvého dňa prázdnin od 10.00 hod. do posledného dňa prázdnin do 18.30 hod., v každom nepárnom kalendárnom roku počas veľkonočných prázdnin v čase od Zeleného štvrtka od 10,00 hod. do utorka nasledujúceho po veľkonočnom pondelku do 18,30 hod. s tým, že otec si maloletú prevezme v školskom zariadení, ktoré maloletá navštevuje a odovzdá maloletú v mieste bydliska matky maloletej, v prípade, že maloletá sa nebude v školskom zariadení nachádzať, otec si ju prevezme a odovzdá v mieste bydliska matky maloletej, matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť. Výrokom VII. návrh otca na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti zamietol a výrokom VIII. o trovách konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ustanovení § 24 ods. 1, 2, 4, § 25 ods. 2, § 26, § 28 ods. 1 písm. a), § 62 ods. 1 až 5, § 63 os. 3, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZoR“).

3. Podľa odôvodnenia rozhodnutia mal súd prvej inštancie po zhodnotení vykonaných dôkazov za preukázané, že výkon rodičovských práv a povinností k maloletej bolo potrebné v celosti upraviť autoritatívnym súdnym rozhodnutím, keďže ukončenie spolužitia rodičov sa okamžite pretransformovalo do súdneho konania ohľadom výkonu ich rodičovských práv a povinností k maloletej, v ktorom rodičia zaujali diametrálne odlišné postoje, na ktorých zotrúvali počas celého súdneho konania a ktoré boli zo strany oboch rodičov demonštrované aj viacerými návrhmi na nariadenie neodkladného opatrenia. Matka navrhovala zverenie maloletej do jej osobnej starostlivosti, s konkrétne vymedzenou úpravou styku otca s maloletou a výživným, ktoré napokon navrhla určiť v sume 450 € mesačne od mája 2017. Otec navrhoval zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždenných intervaloch, s osobitnou úpravou starostlivosti počas prázdnin a sviatkov a spočiatku i alternatívny návrh, aby bola maloletá zverená do jeho osobnej starostlivosti s tým, že styk matky s maloletou bude upravený v zmysle jeho návrhu a výživné zo strany matky bude určené v sume 500 € mesačne. Následne v priebehu konania navrhol, aby bola maloletá zverená do jeho osobnej starostlivosti a až alternatívne do striedavej osobnej starostlivosti rodičov v týždňových intervaloch. Napokon svoj návrh otec modifikoval a navrhol, aby bola maloletá zverená do striedavej osobnej starostlivosti rodičov v týždňových intervaloch, s osobitnou úpravou starostlivosti počas prázdnin a sviatkov s tým, že výživné určené nebude a v prípade, že súd vyhodnotí striedavú osobnú starostlivosť ako nevyhovujúcu pre maloletú A., navrhol, aby bola táto zverená do osobnej starostlivosti matky s tým, že jeho styk s maloletou bude upravený v ním navrhovanom rozsahu. V takomto prípade navrhol určiť výživné v sume 350 € mesačne. Celé súdne konanie bolo poznačené výrazným rodičovským konfliktom, rodičia vzájomne namietali svoju schopnosť vykonávať riadnu starostlivosť o maloletú, čo zdôvodňovali takmer výlučne negatívnym výchovným vplyvom druhého rodiča na maloletú, ktorý sa mal prejavovať rôznymi formami devalvácie postavenia druhého rodiča v živote maloletej. V priebehu konania bolo zrejmé, že obaja rodičia (každý v inom rozsahu) vystavovali maloletú konfliktu lojality, na čo boli opakovane upozorňovaní a vyzývaní, aby dôslednejšie zvažovali svoje správanie a postoje vo vzťahu k maloletej. Ani jeden z rodičov si nedokázal pripustiť, že sa uvedeného dopúšťa a obaja vo svojich postojoch a vyjadreniach obviňovali z vystavovania maloletej konfliktu lojality výlučne druhého rodiča, s následnou požiadavkou, aby výchovný vplyv druhého rodiča na maloletú bol rozhodnutím súdu zúžený, ak nie priamo eliminovaný. Možné vystavenie konfliktu lojality je pritom jedným zo základných prvkov, ktoré súd zohľadňuje pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa, ktoré je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní o všetkých veciach, týkajúcich sa maloletého dieťaťa. Všeobecný komentár č. 14 (2013) k Dohovoru o právach dieťaťa v tejto súvislosti uvádza, že „najlepší záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri prijímaní všetkých vykonávacích opatrení, pričom výraz „prvoradé hľadisko“ znamená, že najlepší záujem dieťaťa sa nesmie posudzovať na rovnakej úrovni s inými hľadiskami. Najlepší záujem dieťaťa - po posúdení a určení - môže byť v rozpore s inými záujmami alebo právami, napr. rodičov tak, ako je tomu v tomto prípade (...) potenciálne konflikty medzi najlepším záujmom dieťaťa a právami iných osôb (napr. rodičov) treba riešiť individuálne, prípad od prípadu, starostlivo zvažovať záujmy všetkých strán a hľadať vhodný kompromis. Ak nie je možné ich zosúladiť, príslušné orgány a rozhodujúci činitelia musia zanalyzovať a posúdiť váhu práv všetkých zúčastnených, pamätajúc na to, že najlepší záujem dieťaťa ako prvoradé hľadisko znamená, že najlepší záujem dieťaťa má prioritu a nie je len jedným zo

záujmov strán. Tomu, čo je v najlepšom záujme dieťaťa, preto treba pripísať omnoho väčšiu váhu.“ Z uvedeného je zrejme, že právam maloletého dieťaťa prináleží jednoznačne väčšia miera ochrany než právam rodiča a v kontexte konfliktu medzi právmi dieťaťa a právmi rodiča sú práva dieťaťa silnejšie a práva rodiča im v prípade konfliktu musia ustúpiť (napr. aj ESLP vo veci Elsholz proti Nemecku). Pri všetkých rozhodnutiach týkajúcich sa maloletého dieťaťa má prvoradý význam jeho najlepší záujem a v prípadoch, kedy sa záujmy maloletého dieťaťa a jeho rodičov dostanú do konfliktu vyžaduje sa, aby súd dosiahol spravodlivú rovnovahu medzi týmito záujmami a aby sa v procese vyváženia pripisoval osobitný význam najlepšiemu záujmu dieťaťa, ktorý môže v závislosti od svojej povahy a závažnosti prevážiť nad záujmami rodičov. Príčinou najvýraznejšieho konfliktu medzi rodičmi maloletej boli ich diametrálne odlišné postoje ohľadom výkonu ich rodičovských práv a povinností a ich presvedčenie o tom, že každý z nich je tým rodičom, ktorý koná v záujme maloletej a ten druhý rodič je tým rodičom, ktorý koná v rozpore s týmto záujmom a jeho vplyv na maloletú je potrebné eliminovať. Po vykonanom dokazovaní a jeho vyhodnotení, ktorému sa súd venuje nižšie, napokon dospel k záveru o vhodnosti/nevhodnosti jednotlivých foriem starostlivosti o maloletú A. a túto zveril do osobnej starostlivosti matky, nakoľko na základe vykonaného dokazovania ustálil, že táto forma starostlivosti je najviac súladná s najlepším záujmom maloletej. Právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok súd priznal obom rodičom, nakoľko na strane ani jedného z nich nevzhliadol také okolnosti, ktoré by odôvodňovali rozhodnutie, ktorým by bol niektorý z rodičov na týchto právach obmedzený alebo by bol výkonu týchto práv pozbavený.

Prvoinštančný súd nevyhovел návrhu otca na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov nakoľko mal za to, že v kontexte najlepšieho záujmu maloletej nemožno striedavú osobnú starostlivosť považovať za najvhodnejšiu formu starostlivosti o maloletú. Pri svojom rozhodovaní prihliadal na záujem maloletého dieťaťa a nie jeho rodičov a keďže tieto záujmy neboli v súlade, bol to záujem dieťaťa, ktorý mal jednoznačnú prednosť pri rozhodovaní súdu s tým, že bolo potrebné dôsledne zvažovať všetky aspekty daného prípadu.

V rámci vykonaného dokazovania súd zistil, že maloletá má s oboma rodičmi veľmi dobrý vzťah, obaja rodičia sa jej venujú, avšak isté problémy boli zaznamenané v príprave na vyučovanie, ktorú maloletá preferovala s matkou a v jej domácnosti. Dôležitou však bola tá skutočnosť, že vzťahy medzi rodičmi boli výrazne nepriateľské, hoci ani jeden z nich to otvorene nepriznal a obaja v rámci konania deklarovali, že nemajú problém s druhým rodičom vychádzať v záujme maloletej, skutočnosť bola úplne odlišná, pričom tým rodičom, ktorý bol v tomto smere menej kooperujúci, bol otec. Počnúc až ostentatívnym nedodržiavaním sociálnych konvencií (nezdravenie/neodzdravenie matky pri osobných stretnutiach), cez každodenné odprevádzanie maloletej do školy a s tým spojené popísané správanie otca, mapovanie pohybu maloletej, až po sústavné neskoré odovzdávanie maloletej po ukončení styku, počas celého konania sa v správaní otca vo vzťahu k matke a jej postaveniu v živote maloletej prejavovala výrazná hostilita. Otec často skízol do roviny, kedy akýkoľvek postoj či názor matky automaticky odmietal, a to bez toho, že by sa pokúsil zväžiť, či by skutočne nebol pre maloletú alebo oboch rodičov prínosom. Súd preto dospel k záveru o nevhodnosti tejto formy starostlivosti o maloletú predovšetkým z dôvodu výraznej rozdielnosti vo výchovných prístupoch rodičov k maloletej a z dôvodu ich vzájomných konfliktných vzťahov, ktoré faktory spôsobili, že striedavá osobná starostlivosť by bola pre maloletú výraznou záťažou a z hľadiska jej budúceho vývinu bola tak prospešnosť tejto formy starostlivosti výrazne spochybnená, ak nie priamo vylúčená.

Pokiaľ ide o návrh otca v časti bežného styku, tento súd prvej inštancie vyhodnotil ako príliš rozdrobený, kedy by maloletá bola vystavená častému presunu medzi domácnosťami rodičov, čo je aj vzhľadom na jej špecifické vzdelávacie potreby, v nadväznosti na tú skutočnosť, že sa jedná o styk počas školskej dochádzky, nevhodné a bolo by to do istej miery zaťažujúce, preto pristúpil ku modifikácii otcom navrhnutého rozsahu a intervalov styku, pri ktorej zohľadnil aj otcom prezentovaný a deklarováný záujem, že nemá problém sa s maloletou pripravovať na vyučovanie, ak mu k tomu bude poskytnutý adekvátny časový priestor. Styk počas sviatkov a prázdnin súd upravil v štandardnom rozsahu, kedy trávenie času s maloletou v týchto obdobiach rozdelil medzi rodičmi rovnomerne, s prestriedaním v párnom a nepárnom kalendárnom roku. V súvislosti s úpravou styku počas vianočných sviatkov a zimných školských prázdnin sa súd nestotožnil s návrhom matky, nakoľko tento vôbec neobsahoval úpravu styku otca s maloletou dňa 24.12., otec by tak nikdy nestrávil s maloletou Štedrý deň a večer, k čomu nevzhliadol žiadny dôvod.

Nakoľko súd prvej inštancie zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazal prispievať na jej výživu. Súd určenie výživného naviazal na dve časové obdobia, a to od 08.08.2017 do 31.08.2020 a od 01.09.2020, to preto, že v septembri 2020 maloletá nastúpila na druhý stupeň základnej školskej dochádzky, čím došlo k navýšeniu nákladov na jej výchovu a výživu a aj s ohľadom na zdravotný

stav maloletej a zvýšenú potrebu zdravotnej starostlivosti v niektorých oblastiach. Súd tak určil výšku výživného v období od 08/2017 do 08/2020 v sume 200 eur mesačne a od 09/2020 v sume 350 eur mesačne, ktorú čiastku navrhoval aj otec. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal zo založených a v priebehu konania opakovane aktualizovaných rozpisov priemerných mesačných nákladov na výchovu a výživu maloletej, ktoré boli podložené listinnými dôkazmi a ktoré súd v jednotlivých položkách nepovažoval za neprimerané či nedôvodné, keďže obsahovali také náklady, ktoré je potrebné uhrádzať na strane každého maloletého dieťaťa za účelom riadneho uspokojovania jeho odôvodnených potrieb a záujmov. Matka vo svojom vyčíslení uvádzala všetky náklady, ktoré má v súvislosti so starostlivosťou o maloletú, avšak nie všetky bolo možné zohľadniť pri určovaní výšky výživného zo strany otca ako povinného rodiča, či už v celosti alebo čiastočne, z ktorého dôvodu návrhu matky na určenie výživného zo strany otca voči maloletej v sume 450 eur mesačne nevyhovelo. Jednalo sa predovšetkým o náklady na voľnočasové aktivity maloletej a dovolenky (výlety), keďže sa jedná o náklady, ktoré na strane maloletej vynakladá aj otec.

Pri určovaní výšky výživného vychádzal z odôvodnených potrieb maloletej ako aj z možnosti rodičov. Súd zistil, že priemerný mesačný netto príjem matky sa v priebehu konania pohyboval v rozmedzí 1 428 eur - 1 628 eur a priemerný mesačný netto príjem otca sa v priebehu konania pohyboval v rozmedzí 2 194 eur - 2 861 eur, príjem otca bol tak o cca 566 eur - 1 433 eur vyšší, než bol príjem matky s tým, že na strane otca došlo po zmene zamestnania v septembri 2020 k určitému poklesu. Aktuálne je tak príjem otca o cca 566 eur vyšší, než je príjem matky, ktoré všetky okolnosti bolo potrebné zohľadniť pri určovaní výživného. Súd po vykonanom dokazovaní a jeho vyhodnotení určil výšku výživného zo strany otca pre maloletú v období od 08/2017 do 08/2020 v sume 200 eur mesačne a od 01.09.2020 v sume 350 eur mesačne, ktorá umožní maloletej, spolu s plnením si vyživovacej povinnosti zo strany matky, uspokojiť jej odôvodnené potreby a záujmy v dostatočnom rozsahu.

Súd konštatoval, že pokiaľ ide o výšku zročného výživného, pri jeho výpočte došlo vo výroku rozsudku pri jeho vyhlasovaní k chybe pri započítaní zaplateného výživného, z ktorého dôvodu súd spolu s vyhotovením rozsudku vydal aj opravné uznesenie, v ktorom nesprávnosť odstránil a výrok rozsudku opravil. Uviedol, že otec mal za rozhodné obdobie zaplatiť na výživu maloletej čiastku 11 950 eur, ku ktorej čiastke dospel nasledovne: výživné bolo určované za obdobie od 08/2017 do 09/2021, r. j. za obdobie 50 kalendárnych mesiacov, pričom v období od 08/2017 do 08/2020, t. j. 37 mesiacov bolo výživné určené v sume 200 eur mesačne, čo predstavuje čiastku 7 400 eur (37 x 200 eur) a v období od 09/2020 do 09/2021 bolo výživné určené v sume 350 eur mesačne, čo predstavuje čiastku 4 500 eur (13 x 350 eur), dovedna sa teda jedná o čiastku 11 950 eur. Po posúdení všetkých relevantných skutočností súd ustálil čiastku, ktorá má byť otcovi započítaná do zaplateného výživného, v sume 6 706,85 eur, ktorá zodpovedala zaplatenému výživnému k rukám matky za obdobie od 11/2017 do 09/2021, keďže v období od 08/2017 do 10/2017, t. j. za obdobie troch mesiacov otec neuhradil k rukám matky žiadne výživné. Rozpis matky na č. I. 1532 obsahuje údaje o zaplatenom výživnom zo strany otca k rukám matky do mája 2021, čo predstavovalo čiastku 5 432,90 eur. K tejto sume bolo preto potrebné pripočítať výživné uhradené za obdobie mesiacov jún, júl, august a september 2021 vo výške 180 eur mesačne, čo predstavovalo čiastku 720 eur tak, ako to na ostatnom pojednávaní aktualizovala aj právna zástupkyňa matky maloletej. Zaplatené výživné k rukám matky tak do času rozhodnutia súdu predstavovalo čiastku 6 152,90 eur (5 432,90 eur + 720 eur). Napokon súd otcovi do zaplateného výživného započítal čiastku 553,95 eur, ktorá zodpovedala úhrade stravného, školského klubu a dobrovoľného príspevku na ZRPŠ v 1 roku školského roku 2018/2019 a úhrade školského klubu, dobrovoľného príspevku na ZRPŠ v 1 roku a fondu opráv v školskom roku 2019/2020, čo dovedna predstavovalo čiastku 553,95 eur. Rozdiel medzi určeným a uhradeným výživným tak predstavoval čiastku 5 243,15 eur (11 950 eur - 6 706,85 eur), zaokrúhlene 5 243,00 eur. Vzhľadom k výške zročného výživného povolil prvostupňový súd otcovi toto výživné splácať v mesačných splátkach spolu s bežným výživným.

O náhrade trov konania rozhodol v zmysle § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. civilného mimosporového poriadku (ďalej iba CMP), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote otec maloletej odvolanie voči výrokom I, III, IV, V, VI a VIII v spojení s opravným uznesením zo dňa 25.11.2021, č. k. 37P/212/2017-157, nakoľko bol toho názoru, že súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci, nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie

rozhodujúcich skutočností, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Otec primárne namietal, že napádané rozhodnutie je síce vyhotovené na 50 stranách, avšak trpí takými zásadnými obsahovými nedostatkami, ktoré spôsobujú jeho nesprávnosť, nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť. Z odôvodnenia napádaného rozsudku nie je zrejmé, na základe akých skutočností súd dospel k záveru o najlepšom záujme dieťaťa spočívajúcom v ponechaní maloletej v starostlivosti matky. Poukazoval na skutočnosť, že vada konania spočívajúca v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia je v zmysle ustálenej judikatúry vo svojej podstate porušením základného práva na spravodlivý proces a v tejto súvislosti poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 5 Cdo 200/2014, nález II. ÚS 311/07, rozhodnutia Ústavného súdu SR - IV. ÚS 14/07, I. ÚS 265/05, I. ÚS 33/2012, III. ÚS 199/09, II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04).

Podľa odvolateľa matka pristúpila k celej veci s veľmi svojskou procesnou taktikou – za účelom získania výhody v predmetnom konaní podala na otca maloletého dieťaťa trestné oznámenie za sexuálne zneužívanie maloletej a bez vedomosti a súhlasu otca ju odviekla zo spoločnej domácnosti, zatiaľ čo bol otec vyťažovaný procesnými úkonmi OČTK. Od tohto momentu otcovi a jeho rodine zamedzovala v pravidelnom a plnohodnotnom kontakte s maloletou A., intenzívne pracovala na prerušení vzťahov otec – maloletá a naopak na budovaní jediného vzťahu matka – maloletá. Následne matka v priebehu konania, po tom ako jej obvinenia boli jednoznačne vyvrátené priamo orgánmi činnými v trestnom konaní, vznášala smerom na osobu otca ďalšie a ďalšie (krivé) obvinenia. Účelom týchto podaní matky bolo jediné – zdiskreditovanie otca v očiach súdu, vydržanie maloletej matkou, prerušenie väzieb maloletej s otcom a ich citové odcudzenie. Matka od počiatku deklarovala, že po tom, ako sa potvrdí že zo strany otca nič nehrozí obnoví sama kontakt otca s dcérou. Od uvedeného prešlo už takmer 5 rokov a matka sa naďalej akýmkoľvek spôsobom snaží eliminovať styk otca s dcérou na absolútne minimum. Napriek tomu, že krivé obvinenia matky boli definitívne vyvrátené, matka naďalej pokračovala vo svojich tvrdeniach o nevhodnom správaní otca na psychosexuálny vývin maloletej popisovaním rôznych absurdných situácií a údajných vyjadrení maloletej, ktoré sa nezakladajú na pravde. Argumentácia matky počas celého konania spočívala v popisovaní skutočností, ktoré sa údajne mali diať v minulosti. Matka argumentuje nevhodným správaním a komunikáciou otca voči maloletej aj v súčasnosti.

Podľa názoru otca súd v napádanom rozhodnutí účelovo vynechal zásadné okolnosti, na základe ktorých začalo celé súdne konanie a rodičovský konflikt o maloletú. Opomenutím krivého obvinenia matky zo sexuálneho zneužívania maloletej otcom v napádanom rozhodnutí súd zbagatelizoval skutkový stav v prospech matky, čím de facto zároveň zlegalizoval celé konanie matky. Otec poukazoval na skutočnosť, že za účelom zabezpečenia najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa pri jeho zverení do osobnej starostlivosti je nevyhnutné, aby súd zistil osobné a povahové vlastnosti rodičov i vo svetle argumentácie a námietok vznesených druhým rodičom a v tejto súvislosti poskytol riadne a presvedčivé zdôvodnenie svojich skutkových a právnych záverov (uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/294/2020, 5Cdo/141/2021).

Uvádza, že v zmysle odôvodnenia súd oprel svoje rozhodnutie o znalecký posudok vypracovaný v konaní PhDr. Hrabovským, znalcom z odvetvia klinickej psychológie detí a dospelých, pričom v tejto súvislosti dával do pozornosti svoje už vznášané námietky voči znaleckému posudku, ktoré podľa jeho názoru súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil. V tejto súvislosti poukázal na obdobné rozhodnutia - v konaní vedenom pred OS BA III, sp. zn. 38P/60/2017 a pred KS BA sp. zn. 11CoP/28/2020 (ku ktorému do spisu opakovane doložil rozhodnutie Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 17.4.2020) bolo totožné pochybenie súdu dôvodom pre nariadenie nového znaleckého dokazovania znalcom zo správneho odvetvia a odboru. V nadväznosti na uvedené otec dával do pozornosti, že v konaní počas celých piatich rokov preukázal, že je spoľahlivý, že dôsledne rešpektuje všetky súdne rozhodnutia, že koná v záujme maloletej dcéry. Otec napriek možnostiam a absencii súdneho rozhodnutia ani v žiadnom štádiu konania situáciu nezneužil a dieťa si neponechal v starostlivosti a nebránil v styku matke s maloletou, čo taktiež netreba opomínať. Po vykonanom dokazovaní mal za to, že lepšie podmienky má maloletá vytvorené práve u neho. Otec má flexibilnú pracovnú dobu, maloletej dokáže zabezpečiť celodennú osobnú starostlivosť, adekvátnu výchovu aj vzdelávanie, má vhodné bytové podmienky a predovšetkým je garanciou zabezpečenia kontaktu s druhým rodičom.

Čo sa týka záujmu maloletej, ktorému sa súd venoval v bode 70 odôvodnenia napádaného rozsudku, súd prvej inštancie síce uviedol všeobecné ustanovenia medzinárodných a vnútroštátnych noriem spolu s judikatúrou ESLP, avšak vôbec neuviedol konkrétne v čom, t.j. v akých prvkoch záujmu dieťaťa po ich zvážení dospel k záveru, že je v najlepšom záujme maloletej zverenie do starostlivosti matky, čo spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia (viď komentár k č. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa). V tejto súvislosti na dôvažok otec pripomínal, že súd prvej inštancie sa nijakým spôsobom

v napádanom rozhodnutí nevysporiadal ani s jeho opakovanými návrhmi na doplnenie dokazovania pripojením trestných spisov a oboznámením sa so znaleckým posudkom v trestnom konaní, nevedol prečo ich nevykonal ani prečo ich nepovažoval za podstatné. V tejto súvislosti poukazoval aj na rozsudok Okresného súdu Košice zo dňa 15.1.2020, č.k.: 11P/136/2017-563 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30.3.2021, č.k.: 7CoP/103/2020 a uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 14.1.2020, č.k.: 24CoP/196/2019-433, v skutkovo a právne obdobnej veci, kde súdy obidvoch inštancií na základe krivého obvinenia matky otca zo sexuálneho zneužívania maloletého syna, nespolupráce matky a dlhodobým obštrukciám matky pri výkone realizácie rodičovských práv otca rozhodli o prezverení maloletého do osobnej starostlivosti otca. S poukazom na princíp právnej istoty zakotvený v čl. 2 CSP podľa odvolateľa možno legitímne očakávať, že podobné veci budú súdmi rozhodované podobne.

Otec mal za to, že súd by svojim rozhodnutím nemal odobriť a podporiť konanie matky. Pokladal to za extrémne zlý a škodlivý signál smerom k matke, dcére, ale aj spoločnosti. Vzhľadom na to, že striedavú osobnú starostlivosť vyhodnotil súd prvej inštancie ako formu starostlivosti nevhodnú pre maloletú, otec žiadal zverenie maloletej do jeho osobnej starostlivosti, s rozšíreným rozsahom styku pre matku. V tomto kontexte zdôrazňoval, že jeho návrh na striedavú starostlivosť vychádzal hlavne z túžby maloletej po spravodlivom riešení. Aj v tomto otec, na rozdiel od matky, uprednostnil záujem maloletej pred vlastným záujmom. Vôbec nestotožňuje zo závermi súdu, že by ako rodič dcéru vedome vystavoval konfliktu lojality a tento záver súdu nevyplýva zo žiadnych listín založených v spise a je len dohadom súdu prvej inštancie.

Otec odmieta tvrdenie, že by duplicitne uhrádzal poplatky do školy. Naopak, robila to matka, hoci vedela, že on niektoré poplatky (strava, ŠKD) už uhradil. Otcovi nebolo zrejmé, na základe čoho súd konštatoval, že jeho vecné plnenia voči maloletej boli prejavom postoja voči matke, že to boli plnenia neadekvátne a prehnané, pričom uviedol, že jediným motívom jeho konania bolo riadne sa starať o maloletú. Namietal, že súd nikdy neskúmal jeho motiváciu.

K výroku o zročnom výživnom otec namietal nezapočítanie jeho odôvodnených výdajov do výšky zročného výživného s tým, že sa nestotožňuje s hodnotením súdu, nakoľko má za to, že všetky jeho výdaje boli relevantné a mali by byť započítané. Hodnotenie súdu v napádanom rozhodnutí je podľa názoru otca hraničiace až so znevažovaním jeho osoby.

Odvolateľ navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v spojení s opravným uznesením zo dňa 25.11.2021 v napadnutom rozsahu zmenil a rozhodol nasledovne: Rozsudok súdu prvej inštancie sa vo výrokoch I, III, IV, V, VI a VIII mení nasledovne: Súd zveruje maloletú A. B., nar.: XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca. Matka má právo stretávať sa s maloletou A. B., nar.: XX.XX.XXXX

- v každom párnom kalendárnom týždni od štvrtka od 15.00 hod. do nedele do 18.30 hod. s výnimkou sviatkov a prázdnin,

- v každom nepárnom kalendárnom týždni od utorka od 15.00 hod. do stredy do 18.30 hod. s výnimkou sviatkov a prázdnin,

- v každom kalendárnom roku počas letných školských prázdnin vyhlásených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky od 1.7. od 10.00 hod. do 15.7. do 18.00 hod., a od 1.8. od 10.00 hod do 15.8. do 18.00 hod.

- v každom párnom kalendárnom roku počas vianočných prázdnin od posledného dňa školského vyučovania od 15.30 hod. do 29.12. do 18.00 hod.

- v každom nepárnom kalendárnom roku počas vianočných prázdnin od 29.12. od 18.00 hod. do 6.1. nasledujúceho roka do 18.00 hod.

- v každom nepárnom kalendárnom roku počas jarných prázdnin vyhlásených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky od pondelka prvého dňa prázdnin od 10.00 hod. do posledného dňa prázdnin do 18.30 hod.

- v každom nepárnom kalendárnom roku počas Veľkonočných prázdnin od zeleného štvrtka od 10.00 hod. do utorka nasledujúceho po veľkonočnom pondelku do 18.30 hod.

s tým, že matka si maloletú prevezme a odovzdá v školskom zariadení, kt. mal. aktuálne navštevuje, v prípade, že mal. nebude v školskom zariadení, v mieste aktuálneho bydliska mal.

Otec je povinný mal. dieťa na styk s matkou riadne pripraviť a matke mal. dieťa odovzdať.

Matka je povinná platiť výživné na maloletú A. B., nar.: XX.XX.XXXX vo výške 350,- € mesačne vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám otca.

Alternatívny odvolací návrh:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa vo výrokoch I, III, IV, V, VI a VIII mení nasledovne: Súd zveruje maloletú A. B., nar.: XX.XX.XXXX do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá sa bude zabezpečovať takto:

- otec bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú od piatku v každom párnom kalendárnom týždni v roku do piatku nasledujúceho nepárneho kalendárneho týždňa v roku
- matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú od piatku v každom nepárnom kalendárnom týždni v roku do piatku nasledujúceho párneho kalendárneho týždňa v roku
- prevzatie maloletej sa uskutoční vždy po skončení vyučovania v školskom zariadení, ktoré maloletá navštevuje a ak v daný deň nie je vyučovanie, tak prevzatie maloletej sa uskutoční v mieste bydliska toho rodiča, u ktorého sa maloletá nachádza do 19.00 hod.

V priebehu letných školských prázdnin bude maloletá:

- v osobnej starostlivosti otca v nepárnom kalendárnom roku od posledného dňa školského roka po ukončení vyučovania do 31.07. do 10.00 hod., v párnom kalendárnom roku od 31.07. od 10.00 hod. do prvého dňa školského roka,
- v osobnej starostlivosti matky v párnom kalendárnom roku od posledného dňa školského roka po ukončení vyučovania do 31.07. do 10.00 hod., v nepárnom kalendárnom roku od 31.07. od 10.00 hod. do prvého dňa školského roka s tým, že rodič ktorý má mať maloletú v osobnej starostlivosti si ju prevezme u druhého rodiča vo vyššie uvedených termínoch. Prevzatie a odovzdanie na začiatku letných prázdnin a v prvý deň školského vyučovania sa uskutoční v školskom zariadení, ktoré maloletá navštevuje.

V priebehu vianočných školských prázdnin bude maloletá:

- v osobnej starostlivosti otca v nepárnom kalendárnom roku od prvého dňa zimných prázdnin od 10.00 hod do 30.12. do 10.00 hod a v párnom kalendárnom roku od 30.12. od 10.00 hod do posledného dňa zimných prázdnin do 19.00 hod.
- v osobnej starostlivosti matky v párnom kalendárnom roku od prvého dňa zimných prázdnin od 10.00 hod do 30.12. do 10.00 hod a v nepárnom kalendárnom roku od 30.12. od 10.00 hod do posledného dňa zimných prázdnin do 19.00 hod. s tým, že prevzatie maloletej sa uskutoční u toho rodiča u ktorého sa bude maloletá v danom čase nachádzať.

V priebehu polročných prázdnin bude maloletá:

- v osobnej starostlivosti otca v nepárnom kalendárnom roku od posledného dňa školského vyučovania do posledného dňa polročných prázdnin do 19.00 hod.
- v osobnej starostlivosti matky v párnom kalendárnom roku od posledného dňa školského vyučovania do posledného dňa polročných prázdnin do 19.00 hod. s tým, že prevzatie maloletej sa uskutoční po skončení vyučovania v školskom zariadení, ktoré maloletá navštevuje. Odovzdanie sa uskutoční v mieste bydliska toho rodiča, u ktorého sa bude maloletá v danom čase nachádzať.

V priebehu jarných prázdnin bude maloletá:

- v osobnej starostlivosti otca v nepárnom kalendárnom roku od posledného dňa školského vyučovania do nasledujúceho piatka do 19.00 hod.
- v osobnej starostlivosti matky v párnom kalendárnom roku od posledného dňa školského vyučovania do nasledujúceho piatka do 19.00 hod, s tým, že prevzatie maloletej sa uskutoční v zariadení ktoré maloletá navštevuje. Odovzdanie sa uskutoční v mieste bydliska toho rodiča, u ktorého sa bude maloletá v danom čase nachádzať.

V priebehu veľkonočných prázdnin bude maloletá:

- v osobnej starostlivosti matky vždy v nepárnom kalendárnom roku od Zeleného štvrtku od 10.00 hod do 1. dňa školského vyučovania po uplynutí veľkonočných prázdnin
- v osobnej starostlivosti otca vždy v párnom kalendárnom roku od Zeleného štvrtku od 10.00 hod do 1. dňa školského vyučovania po uplynutí veľkonočných prázdnin s tým, že prevzatie sa uskutoční v mieste bydliska u toho rodiča, u ktorého sa bude maloletá v danom čase nachádzať a odovzdanie sa uskutoční v 1. deň školského vyučovania po uplynutí veľkonočných prázdnin v zariadení ktoré maloletá navštevuje. Počas trvania striedavej osobnej starostlivosti o maloletú A. sa výživné na maloletú neurčuje.

5. V písomnom vyjadrení k odvolaniu otca matka maloletej uvádzala, že otec priam rigidne zotrváva na svojej predstave, že pre maloletú je najlepšou formou zverenia jej zverenie do osobnej starostlivosti otca, a to napriek tomu, že o maloletú dlhodobo zabezpečuje osobnú starostlivosť matka, pričom otec si opak nie je schopný pripustiť. Matka rovnako ako v odvolaní opakovane namietala aspekty výchovy otca, ktoré sú podľa jej názoru nevhodné - príprava maloletej na vyučovanie, nezdravá závislosť otca na maloletej, neakceptácia zdravotného stavu maloletej otcom, neinformovanie o maloletej a hostilné nastavenie voči matke.

Matka deklarovala, že oznámenie vo veci sexuálneho zneužívania maloletej otcom nepodala. Toto oznámenie bolo podané subjektom G. J. K. po tom, ako ich matka navštívila. G. J. K. vyhodnotila správanie otca, ktorý kontroloval, kam matka s maloletou chodí, zakazoval jej chodiť s maloletou kamkoľvek bez neho, maloletú pravidelne v noci prezliekal, bol prítomný pri masturbácii maloletej, držal ju pri nej za nohu, či ju krmil, nechával maloletú sedávať s holými intímnymi partiami na jeho tvári, s maloletou často ležal v pozícii známej ako 69 (v súdnom spise založené fotografie), ako správanie, ktoré by mohlo vykazovať známky patológie. Pričom sama matka, ako jedna z dvoch svedkýň (matka a stará matka maloletej) v rámci výsluchu tvrdila, že otec maloletú sexuálne nezneužíva. I na základe výpovede matky sa vyšetrovateľovi javilo, že toto obvinenie subjektu G. J. K. nie je dôvodné.

Vo vzťahu k oznámeniu vo veci týrania blízkej osoby a zverenej osoby matka uvádzala, že toto oznámenie podala jej matka z dôvodu snahy o riešenie nepriaznivého stavu maloletej a matky v spoločnej domácnosti s otcom, ktorý sa negatívne odrážal na správaní maloletej. Po odchode zo spoločnej domácnosti matky a maloletej dňa 15.05.2017 sa matka v júli 2017 zúčastnila vyšetrenia u D. L., pričom dôvodnosť podaného oznámenia v tomto prípade je daná najmä tým, že dňa 28.03.2018 bolo vyšetrovateľom odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave III začaté trestné stíhanie za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby. Oznámenie v tomto prípade podala stará matka maloletej, ktorá bola niekoľkokrát priamo účastná nevhodného správania sa otca voči matke. Rovnakého dňa bolo otcovi vznesené i obvinenie a to aj na základe znaleckého posudku vypracovaného PhDr. Kurucovou, podľa záverov ktorého matka vykazuje známky týranej osoby. V predmetnom trestnom konaní bol PhDr. Kurucovou vypracovaný i doplnok č. 1 k znaleckému posudku. Nevhodnosť správania otca na psychosexuálny vývin maloletej konštatoval znalec z odboru psychológie odvetvia klinickej psychológie detí a psychológie sexuality, D. M. E., vo svojom odbornom vyjadrení č. 23/2017 zo dňa 21.08.2017.

Matka podľa jej tvrdenia vždy dodržiavala neodkladné opatrenie upravujúce styk otca s maloletou, pričom to bol a i je vždy otec, ktorý maloletú domov v minulosti nevodil vôbec, dcéru ponechával vo svojej starostlivosti a to bez predchádzajúcej dohody, či dlhodobo maloletú vodil a vodí zo stykov s omeškaním často i o hodinu. Aktuálne otec svojvoľne predlžuje meškanie s odovzdávaním maloletej na cca. viac ako dve hodiny, pričom matke meškanie ani len neoznami. Matka už niekoľkokrát otca požiadala, aby s maloletou nemeškal, pričom i samotný kolízny opatrovník otca niekoľkokrát vyzval k dodržiavaniu termínov odovzdávania maloletej do starostlivosti matky a na základe takéhoto konania otca odvolací súd v minulosti pristúpil k potrebe zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky vtedy predbežným opatrením. Matka je naďalej názoru, že otec fabuluje, vytrháva z kontextu slová tak, aby navodil dojem, že maloletá túži po striedavej osobnej starostlivosti. Túžba maloletej po spravodlivom riešení bola podľa nej vyjadrená v rámci jej výsluchu priamo súdom prvej inštancie dňa 20.02.2019 vo vzťahu k tráveniu Vianoc.

Podľa názoru matky sa súd prvej inštancie dostatočne vysporiadal s tvrdeniami otca v rámci odôvodnenia rozsudku s prihliadnutím na opodstatnené potreby maloletej. Rovnako správne sa súd prvej inštancie vysporiadal s nedôvodnosťou vynakladania duplicitných nákladov na maloletú otcom. Uvádzala, že otec zakúpil maloletej v roku 2017 hračky v počte 40 ks, 86 ks oblečenia a 3 ks obuvi, 2018 hračky v počte 69 ks, 158 ks oblečenia, 16 ks obuvi, 2019 hračky v počte 69 ks, 128 ks oblečenia, 11 ks obuvi, 2020 hračky v počte 50 ks, 56 ks oblečenia, 3 ks obuvi. Oblečenie, obuv či hračky, ktoré otec zabezpečil pre maloletú otec maloletej neumožnil používať i v domácom prostredí u matky. Tieto veci mohla a môže užívať výlučne len u otca. Matka poskytuje maloletej na čas trávený u otca všetky potrebné veci, teda lieky, oblečenie, obuv, kozmetické i hygienické potreby, školské potreby, i prípadné iné potreby. Otcom vynakladané náklady v takom rozsahu, v akom si ich uplatňuje vo vzťahu k ich započítaniu do zročného výživného sú nedôvodné. Vo vzťahu k údajnému nezapočítaniu podľa otca odôvodnených výdajov do výšky zročného výživného, nakoľko podľa otca všetky jeho výdaje boli relevantné a mali byť započítané, matka uvádzala, že otec si uplatňoval započítanie výdavkov na alkohol, na seba či svoju druhú dcéru do zročného výživného.

Matka vo svojom vyjadrení informovala odvolací súd aj o aktuálnom stave. Aktuálne by mal prebiehať styk otca s maloletou podľa nariadeného neodkladného opatrenia súdom prvej inštancie zo dňa 01.12.2021. Maloletá však daný styk odmieta, nemá záujem s otcom tráviť čas v takom rozsahu. Maloletá je v pubertálnom veku, jej potreby majú osobný charakter. Matka rozpísala termíny stretávania maloletej s otcom od skončenia zimných prázdnin, s ktorými sa odvolací súd oboznámil. Matka zotrvala na svojom odvolaní a jeho dôvodoch.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie v rozsahu výrokov o úprave styku a o úprave vyživovacej povinnosti otca aj matka, ktorá namietala, že maloletá je vo veku, kedy

je schopná samostatne vyjadriť a formulovať svoj názor a preto matka apeluje na odvolací súd, aby na rozdiel od súdu prvej inštancie prejavovaný názor maloletej pri rozhodovaní o odvolaní matky zohľadnil. Maloletá bola riadne súdom aj ustanoveným súdnym znalcom vypočutá za účelom zistenia jej názoru a vôle vo veci zverenia a styku otca s ňou, pričom sa jednoznačne vyjadrila, že nemá počas pracovného týždňa záujem prespávať u otca, maximálne sa chce s otcom stretnúť vo štvrtok. Nechcela k otcovi chodiť počas pracovného týždňa tak, ako je to upravené neodkladným opatrením. V zmysle záverov znaleckého posudku sa znalec prikláňa k názoru, že pre maloletú je aktuálne najvhodnejší súčasný model starostlivosti, v ktorom má okrem iného jasne stanovený režim (u matky), ako aj dostatočný styk s otcom. Matka v tejto súvislosti navrhovala, aby odvolací súd možnosti, schopnosti, limity a predovšetkým vôľu maloletej prezentovanej ako pred súdom, tak i pred súdnym znalcom, zohľadnil pri rozhodnutí o odvolaní vo veci úpravy styku otca s maloletou.

Podľa matky je v hrubom rozpore so záujmami maloletej akceptácia správania otca a nerešpektovanie vôle maloletej, ktorá je neustále vystavená výchove otca nespĺňajúcej kritéria najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa. Súdom prvej inštancie si dokonca osvojil argumentáciu otca, prečo sa s maloletou nepripravuje riadne do školy, počas pracovných dní, či počas celého víkend, nevenuje sa jej systematickej výučbe. Otec je riadne poučený a oboznámený s pokynmi špeciálnych pedagógov, napriek tomu ich nedodržuje. Otec teda podľa názoru matky ignoruje pracovný návyk a systematickosť maloletej pri štúdiu a učení, ktorú si maloletá vytvorila s matkou. Všetky tieto skutočnosti súdom prvej inštancie vedel, je s nimi oboznámený, napriek tomu nevytvoril priestor pre maloletú, aby sa jednoduchšie pripravovala do školy, t.j. neupravil styk maloletej s otcom tak, aby sa mohla riadne pripraviť do školy.

Matka uvádzala, že otec nie je osoba, rodič schopný postaviť sa voči maloletej, čo maloletá bežne využíva, pri otcovi nemusí robiť nič, dokonca nemusí po sebe nič upratať, otec na seba nechá kričať, udierať sa, nadávať. Otec je od maloletej závislý. Nie je možné ani predpokladať, že by bol psychicky vybavený na to, aby maloletej niečo prikazoval, nebudaj ju skúšal, učil sa s ňou a pod. Otec si navyše maloletú kupuje veľkým množstvom vecí, kozmetiky, oblečenia, dokonca kúpou až erotických komiksov, len aby udržal záujem maloletej o svoju osobu. Napriek uvedenému správaniu otca, ktoré nemá oporu vo vymedzení najlepšieho záujmu maloletej, súdom prvej inštancie nesmierne široko rozšíril styk otca s maloletou v porovnaní s aktuálne prebiehajúcim stykom. Pritom z vyjadrení maloletej a ani z vyjadrenia znalca nevyplýva potreba rozšírenia styku v takom rozsahu, ako určil súdom prvej inštancie.

Podľa názoru matky súdom pri svojom rozhodovaní nezohľadnil vadnú, nezdravú závislosť otca na maloletej. Maloletá vyhodnocuje čas s otcom ako čas, kedy sa môže hrať a zabávať, kedy dostane všetko to, čo chce. Určuje, kedy pôjde spať, čo a kedy bude jesť, čo bude robiť. Otec neakceptuje zdravotný stav maloletej a zdravotné odporúčania lekárov. Maloletá chodí na rehabilitácie a má doporučené každodenné cvičenia. Otec s ňou napriek matkiným častým výzvam necvičí, i keď je doporučené lekárkou, aby maloletá vykonávala cvičenia na chrbticu. Otec matku o maloletej neinformuje, počas celých letných prázdnin 2021, kedy s ním maloletá strávila viac ako 30 dní, matka od otca nedostala žiadne informácie o dcére, napr. o tom, že bola začiatkom augusta s otcom v zahraničí a vrátila sa z cudziny s otcom až v deň, kedy bola s matkou. V ďalšom matka namietala najmä, že otec nedodržuje platné neodkladné opatrenie, čas odovzdania, či i dĺžku a termíny stanovené v neodkladnom opatrení. Podľa odvolateľky v odôvodnení rozsudku absentuje údaj jednoznačne potvrdený znalcami, že bola prítomná nevhodného výchovného správania otca. Z odborného vyjadrenia D. E., č. 8/2017 vyplýva, že otec má posunuté hranice výchovy, ktoré negatívne ovplyvňujú psychosexuálny vývoj maloletej. Rovnako D. E. dané opísal v odbornom vyjadrení č. 23/2017 z 21.8.2017, kde otcovo správanie označil ako nevhodne vplyvajúce na zdravý psychický vývin dieťaťa, až ako rizikové správanie. Hry súvisiace so sexuálnymi kontaktmi otca a maloletej sa javia prinajmenšom ako nevhodné až rizikové pre jej zdravý psychosexuálny vývin. Otec má výrazne posunuté hranice výchovy, ktoré negatívne ovplyvňujú psychosexuálny vývoj maloletej.

Matka namietala nesprávnosť aj výroku o výživnom, nakoľko podľa jej názoru súdom prvej inštancie nezohľadnil správne začiatok súdneho konania. Matka podala prvý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zákazu styku otca s maloletou dňa 16.05.2017. Z daného dôvodu, argumentácia súdu prvého stupňa, že výživné priznáva od podania návrhu, t.j. od 08.08.2017 nie je správna. Po prvýkrát matka požadovala upraviť výživné návrhom zo dňa 16.06.2017. V zmysle daného návrhu, ktorý bol súdom prvej inštancie zamietnutý uznesením č.k. 38P/115/2017, matka okrem uvedeného navrhovala upraviť zákaz priblíženie k maloletej, zákaz vstupu do školy, zákaz kontaktu s maloletou a ďalšie. Súdom prvej inštancie podľa názoru matky, nesprávne určil vyživovaciu povinnosť otca voči maloletej vo výške 200 Eur za obdobie od 08.08.2017 do 01.09.2020. Matka nesúhlasí s výškou výživného, pretože nezodpovedá vtedy aktuálnym odôvodneným potrebám maloletej, ani možnostiam a schopnostiam otca. Matka v tejto súvislosti zároveň priložila tabuľku výdavkov na maloletú.

Podľa jej tvrdenia sa otec na výžive maloletej podieľal dobrovoľným výživným v sume 100,- Eur mesačne až od 15.11.2017 a sumou 180 Eur počnúc nariadením neodkladného opatrenia, od 27.03.2020, avšak z vyčíslenia jednotlivých nákladov vyplýva, že ani takéto výživné nepostačovalo na úhradu bežných nákladov maloletej. Dôvod, že maloletá počnúc 01.09.2020 nastúpila na druhý stupeň, súd prvej inštancie uvádza ako jediný pre zvýšenie vyživovacej povinnosti otca zo sumy 200 Eur na sumu 350 Eur, ktorou bol otec sám ochotný prispievať na výživu maloletej, považuje matka za nedostatočný a nezodpovedajúci už preukázanému. Na základe neodkladného opatrenia súdu prvej inštancie počnúc 27.03.2020 otec začal prispievať na maloletú sumou 180 Eur. Teda dôvodom zvýšenia vyživovacej povinnosti nebol nástup maloletej na druhý stupeň základnej školy, ale zmena jej zdravotného stavu. Uvedené súd prvej inštancie podľa názoru matky teda prehliadol. Ak by malo dôjsť k rozdeleniu obdobia vyživovacej povinnosti otca k maloletej, tak za rozhodujúcu skutočnosť matka považuje nastúpenie zdravotných problémov s chrbticou, tinitusom, zažívacích problémov (zistenie parazita a iných gastrodiagnóz) a ďalšie, ktorými maloletá začala trpieť počas štvrtej triedy základnej školy.

Otec zamĺčal, že mu zamestnávateľ poskytoval motorové vozidlo aj na súkromné účely, preukazuje príjmy k výplate na účet (nie čisté príjmy), zámerne nepredkladal potvrdenia o príjme vystavované zamestnávateľom. Suma k výplate, ktorú tam uvádza, je za obdobie od 2/2020 do 8/2021 napríklad znížená o stravné, náklady na jeho súkromné pohonné hmoty čerpané na platobnú kartu zamestnávateľa. Aj preto je príjem otca za rok 2020 nižší. Otec nepreukazoval celý príjem, ak by zahrnul do deklarovaneho príjmu čistý príjem (bez náhrady PN), tak by priemerný mesačný príjem predstavoval sumu 2618 Eur a pokles jeho príjmu, na ktorý poukazuje súd prvej inštancie, by žiadny nebol. Okrem uvedeného, keby do príjmu za rok 2020 otec zahrnul aj príjem zo sociálnej poisťovne - teda obdobie PN, tak by bol jeho príjem oveľa vyšší. Ak by súd argumentáciu prijal i v období navštevovania prvého stupňa základnej školy, je zrejmé, že príjem otca bol vyšší cca. o 1000 Eur, než bol príjem matky pričom vyživovacia povinnosť mu bola určená sumou 200 Eur, teda sumou nižšou než je 10% príjmu. V zmysle uvedeného je podľa matky zrejmé a určité, že výška vyživovacej povinnosti otca voči maloletej nezodpovedá bežným zvyklostiam vzhľadom na príjem a životnú úroveň otca.

Okrem uvedeného matka odmieta argumentáciu súdu, že na strane otca akceptuje náklady na maloletú spočívajúce v trávení času otca s ňou a v prípade matky, tieto náklady súd neakceptoval. Bežne vyživovacia povinnosť povinného rodiča predstavuje okolo 20% čistého príjmu, bez zohľadnenia ďalších nákladov vynakladaných na čas trávený s maloletým dieťaťom. V opačnom prípade ide o znevýhodnenie rodiča, ktorému maloleté dieťa bolo zverené, pred rodičom, ktorý má upravený široký styk s maloletým dieťaťom. Namietala tiež, že by otec zabezpečoval pre maloletú oblečenie, obuv a pod. od 15.5.2017. Všetky veci na oblečenie, obuv a lieky si maloletá nosí od začiatku, kedy sa začala stretávať s otcom, z domácnosti matky.

Matka súhlasí so sumou 6.705,95 Eur, ktorá bola započítaná súdom prvej inštancie voči zročnému výživnému, namietala však povinnosť otca splatiť zročné výživné v 100 Eur mesačných splátkach, čo predstavuje jej splatenie počas doby 4,5 roka. Matka už uvedené prostriedky musela vynaložiť, otcovi nič nebránilo, aby počas celého konania prispieval vyšším výživným na maloletú. Odmietať matke prispievať na liečbu, lieky, či na ďalšie náklady. Matka pociťuje nespravodlivosť pri určení výšky splátok aj z tohoto dôvodu. Otec je bonitný a nie je pre neho problém zročné výživné uhradiť napríklad do pol roka, či v troch splátkach. Napriek uvedenému súd prvej inštancie k jeho platobnej povinnosti pristupoval veľmi benevolentne a zaviazal ho k 100 Eur/mesačným splátkam. Matka preto navrhovala, aby zročné výživné bolo vyplatené minimálne v mesačných splátkach po 1.000 Eur, pričom posledná splátka by predstavovala rozdiel medzi už uhradeným zročným výživným a určeným zročným výživným.

Odvolateľka navrhovala odvolaciemu súdu, aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že : Otec je oprávnený stretávať sa s mal. A. : každý kalendárny týždeň v roku v stredu v Čase od 15.00 hod. do 18.30 hod.; každý páry kalendárny týždeň v roku v Čase od Piatku od 15.00 hod. do nedele do 18.30 hod.; každý nepáry kalendárny týždeň v roku v utorok v Čase od 15.00 hod. do 18.30 hod. Počas školských prázdnin a dní pracovného pokoja je Otec oprávnený stretávať sa s mal. A.: v nepáry roku počas vianočných prázdnin, v Čase od 24.12. od 16:00 hod. do 30.12. do 18.30 hod.; v páry roku počas vianočných prázdnin od 30.12. od 18.30 hod. do 06.01. do 18.30 hod.; v nepáry roku počas jarných prázdnin od pondelka od 10:00 hod. do Piatku do 18.30 hod.; v páry roku počas Veľ'konočných sviatkov, od Zeleného Štvrtka od 10:00 hod. do utorka po Veľ'konočnom pondelku do 18:30 hod.; každý rok počas letných prázdnin od 01.07. od 10.00 hod. do 15.07. do 18.30 hod. a od 01.08. od 10.00 hod do 15.08. do 18.30 hod.; každý páry rok v Čase jesenných prázdnin počnúc prvého dňa jesenných prázdnin od 10.00 hod do posledného dňa Školských prázdnin do 18.30 hod. Otec si mal. dcéru preberie a odovzdá matke v mieste jej bydliska.

Otec je povinný prispievať na výživu mal. A. sumou 450 Eur mesačne, pričom sumu je otec povinný zasielať k rukám matky maloletej vždy do 15 - toho dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 15.5.2017. Otec je povinný zročné výživné za obdobie od 15.05.2017 do právoplatného rozhodnutia vo výške 16.918,15 Eur uhradiť v mesačných splátkach vo výške 1.000 Eur s tým, že posledná splátka zročného výživného bude činiť sumu 918,15 Eur, spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok.

7. K obom odvolaniam sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava III, ktorý uvádzal, že napadnutý rozsudok považuje za vecne správny, vychádzajúci z dostatočne zisteného skutkového stavu a založený na vykonaných dôkazoch. V ďalšom konštatoval, že z rozsiahleho obsahu súdneho spisu prvoinštančného konania vyplýva, že rodičia maloletej v značnom rozsahu riešia vlastné rozbroje, pričom za najlepší záujem ich dcéry považuje každý z nich svoju vlastnú opateru a starostlivosť a naopak starostlivosť druhého rodiča nepovažujú za vhodnú pre ich dcéru. Z podaných odvolaní vyplýva, že rovnaké skutočnosti obaja rodičia interpretujú rozdielne - matka nesúhlasí s výchovnými metódami otca, považuje ich za nevhodné, s čím otec zásadne nesúhlasí; otec považuje doterajšie plnenie jeho výživovacej povinnosti za dostatočné, naopak, matka požaduje priznané zročné, ale aj riadne výživné zvýšiť. Zisťovanie skutkového stavu súdom prvej inštancie trvalo dlhý čas, bolo podrobné a prokurátor nepovažoval za potrebné, ale ani za vhodné, skúmať ho s ešte väčšou podrobnosťou. Rozhodnutie súdu prvej inštancie o zverení dieťaťa do starostlivosti matky považoval za správne predovšetkým z pohľadu stability životného prostredia maloletej, a široko upravený styk maloletej s otcom dostatočne zabezpečuje budovanie vzťahu s otcom a zároveň poskytuje aj priestor na potrebnú výchovnú rolu otca v živote maloletej.

Napriek skutočnosti, že súd prvej inštancie sa v plnom rozsahu nestotožnil s návrhom prokurátora na určenie výšky výživného, túto prokurátor rovnako považoval za primeranú, vychádzajúcu zo zisteného skutkového stavu veci. Prípadnú zmenu v súlade s vyššie uvedeným návrhom ponechal prokurátor na úvahu odvolacieho súdu.

8. K tomuto stanovisku podala matka maloletej vyjadrenie, v ktorom uvádzala obsahovo zhodné tvrdenia, ktoré už predostrela súdu vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca, ako aj vo svojom odvolaní. Opakovane namietala správanie a výchovné metódy otca, ktorý podľa jej názoru nedodržiava žiadne pravidlá, výchovné zásady, maloletú nepripravuje podľa odporúčaní špeciálnych pedagógov, má voči maloletej nevhodné správanie, je od nej závislý, odovzdáva maloletú notoricky neskoro, nedodržiava liečbu maloletej, matku ako výchovného partnera prehliada a neplní si smerom k nej informačnú povinnosť.

Matka je toho názoru, že úprava širokého styku otca s maloletou, ktorá sa dá charakterizovať až ako striedavá starostlivosť, nereflektuje na závery vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie a zotrvávanie v aktuálnom stave len poškodzuje maloletú.

Súčasťou vyjadrenia matky bol aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia do rozhodnutia vo veci samej o ktorom Krajský súd v Bratislave rozhodol uznesením č. k. 20CoPno/4/2023 – 1724 zo dňa 17.05.2023 tak, že návrh matky zamietol.

9. K vyjadreniam matky podal vyjadrenie aj otec maloletej, ktorý uvádzal, že celé vyjadrenie matky je koncipované tak, že má navodiť dojem, že on je ten, kto je benevolentný vo výchove a jeho výchovné metódy sú zlé. Z interpretácie faktov a argumentácie matky je zrejmé, že táto nechápe alebo nechce chápať vážnosť situácie ohľadom zdravotného stavu maloletej. Podľa názoru otca matkino konanie, ktoré ona prežíva a pociťuje ako správne, iba zhoršuje fyzické a psychické zdravie maloletej. Maloletá je dieťa s vážnymi psychickými problémami, medzi ktoré patrí aj úzkosť, strach o svoj život, poruchy spánku, ktoré sa žiaľ len zhoršujú. Matka pred vážnym psychickým stavom maloletej zatvára oči a tvári sa, že tieto problémy nemá, resp. nie sú takého rozsahu.

Z celého konania matky ako aj z jej posledného vyjadrenia je podľa názoru otca zrejmé, že to je práve matka, ktorá nerešpektuje otca ako rodiča maloletej. Jediné o čo sa matka snaží, je maximálne eliminovať osobu otca v živote maloletej a za týmto účelom sa matka neštilí uviesť čokoľvek, čo by otca čo možno v najväčšej miere zdiskreditovalo. Matka nie je schopná prijať akékoľvek otcove úsilie, rady, odporúčania, prosby, jednoducho čokoľvek. Robí si všetko len podľa seba a to aj v priamom rozpore so záujmom maloletej. Matka koná tak, aby otec s dcérou nemohol vykonávať ani tie aktivity, ktoré si maloletá praje, a ktoré by ju motivovali prekonať jej obmedzenia, napr. matka odmieta dať súhlas otcovi, aby s maloletou mohol ísť cez letné prázdniny na dovolenku, po ktorej maloletá veľmi túži. Matka má neustále potrebu diktovať otcovi čo môže a čo nemôže, chcela by rozhodovať o tom, ako má s maloletou tráviť čas, ako aj o tom, čo jej za jeho peniaze kúpiť môže a čo nie.

Uvádza, že matka ako ďalší argument, ktorým sa ho snaží očierniť, používa neskoré preberanie ako aj odovzdávanie maloletej. Otec tieto tvrdenia matky odmieta a dôrazne sa voči nim ohradzuje, nakoľko matka mu sama maloletú odovzdáva neskoro, nie že on si po ňu neskoro chodí. Otec v posledných mesiacoch pozoroval u maloletej výrazné zhoršenie psychického stavu, s depresívnymi náladami, zúfalstvom, beznádejou, úzkosťami, rezignáciou, apatiou, uzatváraním sa do seba ako aj to, že maloletá sa v aktuálnom školskom roku výrazne v škole zhoršila. Matka namiesto podpory maloletej na ňu ešte vyvíja tlak, aby mala lepšie výsledky, rôzne ju psychicky vydiera. Maloletá s plačom voláva otcovi s tým, že požiadavky školy a matkin nátlak nezvládne, že do školy ďalší deň nechce ísť, ani tam už chodiť nechce a nebude a že by chcela zmeniť školu. Otec mal preto za to, že matka nevyhodnocuje správne, čo maloletú skutočne trápi a prečo sa jej výsledky zhoršili. Ignoruje názor školských pedagógov a odborníkov. Po stretnutí v škole vzala matka maloletú k psychológovi D. H.. Ten u maloletej diagnostikoval depresiu a odporučil psychiatrickú liečbu. Psychiatrické vyšetrenie u J. D. potvrdilo vážne psychické zdravotné problémy maloletej. Otec je toho názoru, že akákoľvek liečba rieši iba dôsledky a nie príčiny. Tie matka v prípade maloletej nielenže nechce odstrániť, ale je priamo ich pôvodcom.

10. Nakoľko odvolací súd považoval skutkový stav veci za správne a v dostatočnom rozsahu zistený, prejednal vec bez potreby nariadenia pojednávania a po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu dospel k záveru, že z opravných prostriedkov oboch rodičov maloletej je možné iba odvolanie matky považovať za čiastočne dôvodné.

11. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 217 ods. 1 CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania tým nie sú dotknuté.

Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len a skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Podľa článku 5 ZoR záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadnia najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností vlád dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami i využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa článku 24 ods. 2 a 3 Charty základných práv Európskej únie, pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.

V článku 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 ZoR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 ZoR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Podľa zistenia odvolacieho súdu sa súd prvého stupňa pri rozhodovaní o ďalšom výchovnom prostredí maloletej a o úprave styku logicky a objektívne vysporiadal so všetkými relevantnými okolnosťami prípadu, pričom vykonané dôkazy správne vyhodnotil ako svedčiacie v neprospech striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, v prospech zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky a súčasne ako odôvodňujúce podielanie sa otca na výchove a starostlivosti o maloletú počas pravidelného a relatívne široko upraveného styku.

V tejto súvislosti súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia poskytuje argumentáciu k stanoviskám účastníkov konania a dostatočne podrobné vysvetlenie svojho myšlienkového postupu pri prijímaní zásadných záverov, s ktorými sa odvolací súd stotožnil, v bodoch 70. až 75.

Možno pripustiť, že vzhľadom na obsahové vymedzenie znaleckých odvetví klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých v prílohe 2. vyhlášky č. 228/2018 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch, pribratie znalca PhDr. Hrabovského do konania vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností nebolo vhodným, na strane druhej však, ako to konštatoval aj súd prvého stupňa, znalecký posudok bol v konaní iba jedným z množstva vykonaných dôkazov a pre zverenie maloletej do starostlivosti jedného z rodičov nie rozhodujúcim dôkazom.

V konečnom dôsledku sa otec na pojednávaní konanom vo veci súdom prvého stupňa dňa 28.9.2021 vyjadril tak, že o kontrolné znalecké dokazovanie nežiada, a podľa vyhodnotenia jeho argumentácie, vrátane tej odvolacej, odvolacím súdom, síce spochybnil odborné znalecké zameranie znalca, ale nie správnosť samotných znalcom prijatých záverov.

13. Podobne, pokiaľ matka maloletej namietala voči umožneniu styku otca s maloletou s prespaním v domácnosti otca počas pracovných dní z dôvodu jej obáv vyplývajúcich z tvrdenej neschopnosti otca zabezpečiť prípravu maloletej na školské vyučovanie, má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa rozhodoval s ohľadom na potrebu zachovania, udržiavania a prehĺbovania vzťahu medzi otcom a maloletou a že rozsah styku stanovený odvolaním napadnutým rozhodnutím nevyžaduje navrhovanú korekciu.

Maloletá je (v čase rozhodovania odvolacieho súdu) vo veku 14 rokov, kedy u dieťaťa je dôvodné predpokladať aj určitý stupeň vlastnej zodpovednosti a samostatnosti v príprave na vyučovanie, pre dosiahnutie ktorého, ak by v prípade maloletej A. absentoval (o čom odvolací súd nepovažuje za dôvodné usudzovať), je namieste vytvorenie podmienok, ktorými môže byť práve pobyt v domácnosti otca. Na strane druhej odvolací súd v okolnostiach prípadu a charakteristikách otca nevidí zásadný dôvod pre neposkytnutie mu možnosti podieľať sa aj na tejto stránke výchovy dieťaťa.

14. Vo vzťahu k vyživovacej povinnosti všeobecne platí, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi ako na strane výživou oprávneného, tak aj na strane výživou povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná aj tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie, a to i potrebami odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopnosti živiť sa sám, schopnosti starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len potreby

spojené s pravidelnými výdavkami, ale aj tie, ktoré predstavujú nepravidelné, prípadne náhodné výdavky, súvisiace napríklad so zdravotným stavom oprávneného.

Na strane povinného rodiča sa skúmajú jeho schopnosti, možnosti, majetkové pomery, počet ním vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovacia povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane povinného rodiča je teda vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať aj dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku. Pri určení výšky vyživovacej povinnosti nemožno opomenúť osobnú starostlivosť rodiča o dieťa ani zásadu rovnakej životnej úrovne, ktorá znamená, že výživným má byť dieťaťu zaistená taká životná úroveň, ktorá zodpovedá sociálnemu postaveniu rodičov a ktorú by rodičia dieťaťu zabezpečovali, keby žili v spoločnej domácnosti.

15. Vychádzajúc z obsahu spisového materiálu mal odvolací súd za to, že sa súd prvého stupňa vyššie uvádzanými zásadami pri určení výšky výživného zo strany povinného otca dôsledne neriadil, hoci súčasne je potrebné pripustiť, že podiel na tomto nedostatku majú aj zjavne účelovo menené vyjadrenia a stanoviská oboch rodičov súvisiace s ich pomermi či potrebami maloletej.

16. Súd prvého stupňa v zásade správne riešil otázku počiatku vyživovacej povinnosti otca, resp. doby, od ktorej je dôvodné ho k plneniu výživného zaviazat' rozhodnutím súdu. V súlade s jeho argumentáciou v bode 76. odôvodnenia rozsudku ani odvolací súd v okolnostiach prípadu nezistil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa pre priznanie výživného za obdobie predchádzajúce podaniu návrhu na začatie konania, za ktoré nie je možné bez ďalšieho považovať skutočnosť, že sa matka priznania výživného neúspešne domáhala už v skoršom období v inom súdnom konaní. Opomíňať pritom nie je dôvodné ani skutočnosť, že si spätné priznanie výživného neuplatnila pôvodným návrhom zo dňa 8.8.2017, ktorým žiadala otca zaviazat' plnením výživného vo výške 350 eur mesačne a v obsahu ktorého vyčíslila odôvodnené mesačné náklady na maloletú sumou približne 512 eur.

Naproti tomu súd prvého stupňa pri stanovení výšky výživného nezohľadnil, resp. nedostatočne zohľadnil, že výživné v jeho peňažnej forme je v prípade matky vzhľadom na vek maloletej doposiaľ v značnom rozsahu konzumované jej osobnou starostlivosťou o maloletú, teda vykonávaním tzv. obslužných úkonov súvisiacich so zabezpečením výchovy a výživy dieťaťa, pričom súčasne výživné stanovené sumami 200 eur a 350 eur nie je primerané ako príjmovým pomerom otca, tak ani celkovým mesačným nákladom na maloletú, ktoré síce súd prvého stupňa pre obdobia, ktoré považoval za rozhodné z hľadiska výšky výživného, neustálil a konkretizoval iba čiastkovými nákladmi, avšak vytvorenie obrazu o ich výške umožňujú vyčíslenia matky nespochybnované otcom, rovnako ako jeho podania, v ktorých pre prípad zverenia maloletej do jeho osobnej starostlivosti (nepochybne na základe vlastných poznatkov o reálnych nákladoch na maloletú) navrhoval určenie vyživovacej povinnosti zo strany matky vo výške 500 eur mesačne.

17. S prihliadnutím aj na skutočnosť, že časť nákladov na potreby maloletej je pokrytá dávkou štátu – prídavkom na dieťa, odvolací súd dospel k záveru, že pomerom účastníkov ako aj záujmom maloletej primeranejším je výživné vo výške 300 eur mesačne od 8.8.2017 a vo výške 400 eur mesačne od 1.9.2020, ktorá naďalej nedosahuje výšky určenej podľa Metodiky výpočtu výživného v Slovenskej republike (tento materiál bol ako nezáväzná pomôcka pre výpočet výživného vypracovaný Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky aj na základe rozhodovacej praxe súdov Slovenskej republiky a za účelom jej ďalšieho zjednocovania), avšak, na strane druhej, zohľadňuje aj neopomenuteľnú skutočnosť, že aj v prípade otca je jeho vyživovacia povinnosť v peňažnej forme v rozsahu zodpovedajúcim (nie úzkemu) časovému rozsahu jeho styku s maloletou, a súčasne ponecháva tomuto rodičovi priestor na zabezpečovanie potrieb maloletej podľa vlastného uváženia aj nad rámec výživného stanoveného rozhodnutím súdu.

18. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením v časti rozhodnutia o výživnom, teda o výške bežného výživného a výške zameškaného výživného podľa § 388 CSP zmenil zvýšením sumy výživného na čiastku 300 eur od 8.8.2017 a na čiastku 400 eur od 1.9.2020, ako aj tejto skutočnosti zodpovedajúcim zvýšením sumy ročného výživného ku dňu rozhodnutia súdu prvého stupňa (tu odvolací súd vychádzal z potreby nie

len pripočítať k sume zročného výživného podľa rozsudku súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením navýšenie výživného odvolacím súdom za obdobie od 8.8. 2017 do 31.8.2020 o sumu 100 eur, t.j. 36 x 100 eur + alikvótna časť za mesiac august 2017 vo výške 77,50 eur, a za obdobie od 1.9.2020 do rozhodnutia súdu prvého stupňa o 50 eur, t. j. 13x 50 eur, ale aj korigovanie výšky zročného výživného o sumu 45,20 eur predstavujúcu alikvótnu časť výživného za 7 dní mesiaca august 2017, o ktorú pri stanovení výživného vo výške 200 eur mesačne opomenul zročné výživné znížiť súd prvého stupňa) so súčasným navýšením splátky zročného výživného, a vo zvyšnej odvolaniami rodičov napadnutej časti rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

19. Ďalšie odvolacie argumenty otca ako aj matky odvolací súd nepovažoval za zásadné pre rozhodnutie vo veci, preto sa nimi osobitne nevysporiadaval s odkazom na právny názor vyplývajúci z už ustálenej judikatúry, podľa ktorého súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené sporovými stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných sporovými stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku sporovej strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty sporových strán (pozri napr. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09).

20. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

21. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods. 1 CMP, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).